

3 - Fløytemusikk – Japan (utdrag på ca 3 min)

Japanske *zen*-munke spiller gjerne på en *shakuhachi*, en fløyte av bambus som kan minne om en blokkfløyte. *Shakuhachi* kan oversettes med ”1,8 fot”, og betegner rett og slett lengden på fløyta. Bambus har stor symbolverdi i buddhismen, i det rørene bøyer seg og gir etter for vind og annen motstand, men uten å knekke. På samme måte kan pusten sies å symbolisere den relativt sett korte stunden menneskene lever. ”Livet er et pust i sivet”, bokstavelig talt.

I dette utdraget hører vi seremoniell musikk, der to munke spiller imot hverandre. Åpningstonene er ment å imitere en fugl fra kinesisk og japansk mytologi som har mange trekk til felles med Fugl Føniks (kinesisk: *fenghuang*, japansk: *hó-ó*).

Zen-buddhismen kan forstås som en helt spesiell ideologi eller metode for å oppnå visdom eller oppvåkning. Her verdsettes mange aktiviteter – kampsport, bueskyting, porselensmaling og annen kunstnerisk virksomhet, diktning, hagebruk, tesseremonier, teater, og altså musikk – som praktiske former for realiseringen av *dharma*, Buddhas lære. Felles for mange av disse aktivitetene er at de kan hjelpe utøveren til å nå en erkjennelse uavhengig av ord, begreper og former. Fløytespill kan således forstås som *suizen* eller ”blåsende meditasjon”.

I arbeidet med dette utdraget kan elevene for eksempel

- 1) ta utgangspunkt i sine egne, frie assosiasjoner,
- 2) se det i sammenheng med fløyteinstrumenter, toner, tømthet, rytme og andre musikkfaglige konsepter,
- 3) ta utgangspunkt i *zen*-buddhismen som en praktisk vei til visdom og oppvåkning,
- 4) se det i sammenheng med japansk kunst og kultur,
- 5) mer generelt se det i sammenheng med sentrale buddhistiske ideer og praksiser.